

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
Números atassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto Rico 2.—Estranger, 2'50.

L' ALIANSA FRANCO-RUSSA

¿Sabeu ab tal aliansa lo que 's logra?
La pau de casa y fé enfadà à la sogra.

BALDOMERO LOSTAU

UNA baixa mes en las filas del partit republicà, y una baixa en las filas de la vanguardia.

Quin dolor causan aquestas perdus irreparables! Baldomero Lostau, era modest oficial sombrero, y contava poch anys d'edat quan plé d'abnegació y entusiasm, s'afilià en lo partit democràtic, arrostrant impavít las persecucions y 'ls perills propis dels temps que precedirien a la gloriosa revolució de Setembre.

Quan se logrà 'l trió, s'obrí pas fàcilment, ab la claretat del seu judici y ab l'eloqüencia de la seva paraula fogosa. Exercia influencia verdadera en las masses de treballadors, sent dels que creya que l'acció política ha de coadyuvar a la reforma social.

En los càrrechs públics que desempeñá, 'l de Diputat provincial dos vegadas y dos vegadas també 'l de Diputat a Cortes demostrá sempre gran zel consagrat al compliment de sos cívics debers. En aquest punt la seva historia es intaxable.

Prengué ademés una part personal en la insurrecció republicana de 1869, que li valgué una condemna de mort, conmutada per la de desterro a Fransa, ahont presenciá l'agonia del imperi napoleónich. Ell qu'era tot cor, vingué de Fransa entusiasmats dels aconteixements que auguravan lo próxim adveniment de la República allà y aquí. May olvidarém las impresions que 'ns comunicava exuberants d'esperansa.

Al any 73 maná un batalló de Guías de la Diputació que sortí a campanya contra 'ls carlistas.

Y després de la cayguda de la República espanyola, se posá a treballar, desitjós de crearse una posició; pero sense olvidar ni on sol moment los seus debers polítichs. En sos negocis signé sempre desgraciats, y en sas ideas polítichs constant y conseqüent.

Afiliat al partit federal, aquest lo contava en lo número de sos jefes mes dignes y experts. Quan la disidencia promoguda en l'última Assamblea se mantingué fidel a la política de don Francisco Pi y Margall, y 's doná 'l cas singularíssim de que mentres certs elements que may han sentit xiular cap bala proclamavan la revolució com a únic procediment, en Lostau qu'en distintes ocasions s'havia jugat la vida, sustentava la necessitat de acudir a tots los medis, inclús a la representació en lo Parlament.

Mes olvidém diferencias funestas que son las que determinan la actual impotencia del partit republicà espanyol: olvidémlos davant del espectacle repetit que 'ns veyém obligats a presentar cada vegada que s'encombeix algún dels adalits de la causa republicana. Com si s'esperés únicament una ocasió tan trista, alrededor del que se 'n vá, s'agrupan els individus de totas las fraccions, desapareixen per un instant totas las causas de divisió y de dissentiment, y homes hi ha que després de passar mesos y anys sense veure, se troban reunits é identificats en un mateix sentiment de dolor y de condol.

Al solemne enterro del honrat ciutadà, acte purament civil, hi assistí un concurs de unas 2,000 personas afiliadas a totas las fraccions republicanas. Los individuos mes coneguts de cada una formaren part del corteig, que recorregué 'l curs entre 'l respecte general de milers de personas agrupadas en lo tránsito. Un número d'electors de Vilafranca de Panadés conduhien lo féretre sobre l'espatlla, y detrás d'ell s'guian dos carruatges atapahits de coronas. Presidían lo dol lo fill, lo germá y 'l pare polítich del finat y portavan las glassas representants de circos republicans, d'ex-diputats a Cortes y ex-diputats provincials, de regidors republicans del actual ajuntament y de amichs del finat.

L'acte resultá un testimoni solemne de l'estimació y simpatias que s'havia conquistat lo difunt en sa llarga y honrosa vida pública.

Davant de Atarassans se despedí 'l dol.

Davant de Atarassans ¡quin recort!...

Dels calabossos de aquell establiment militar fa apenas un mes y mitj ne sortia Baldomero Lostau, ferit de mort. No hi ha dupte que l'arbitraria detenció de que signé objecte junt ab altres correligionaris, es la causa que ha precipitat la seva defunció. Preguntéuho a la ciencia métrica y 'ns explicarà l'efecte pernicios qu'en una naturalesa gastada per la lluyta y minada per una terrible malaltia d'estómach, havia de produhir en l'ordre físich aquella llarga estancia en un local humit y mal sá, de ventilació escassa y viciada, ahont tota incomoditat tenia 'l seu hostatje. Uniu a aqueixas molestias las mortificacions morals del home digne, víctima de una injusticia

flagrant y objecte de una suspicacia calumniosa y las angunias del pare de familia, que 's veu separat sense motiu de sa esposa y de sos fills idolatrats. Ab aquest feix de penas ¿qui extranyará que 's contreguin malalties mortals?

A la opinió pública, Tribunal suprem que falla ab sentencias inapelable, tots los actes que 's cometen, entreguem aquests detalls, que no son presuncions capciosas, sino fets reals y comprobats, pera que juiji, degudament, sobre la facilitat ab que aquí a Espanya, a favor de certas midas escepcionals, se juga no ja sols ab la llibertat individual, sino també ab la vida de las personas.

J.

TOQUÉM A LA MARINA

IAS enera, ab lo títol de *Quadro Uastimós*, publicava un periódich de Madrid curiosos datos respecte al estat de alguns barcos y projectes d'altres que 'ls uns valen mes or de lo que pesan y 'ls altres avants de neixer molt mes de lo que pesarian, si ja tinguessin existencia.

Acorassat Emperador Carlos V.—Havia de ser entregat

lo 1er de agost del 94: no fou llansat al aygua fins al 11 de mars del 95. Te 'ls fondos sense netejar, y algunas planxas picadas. De manera que avants d'haver nascut ja te xacras de vellesa. La casa Vea Murguía demana una prima per acabar-lo.

Llanxas de 40 toneladas.—N'hi ha algunas a Cuba: no serveixen per res. Las sévas planxas son molt primas. En cambi las planxas que han fet els que disposaren la seva construcció son molt groixudas.

Torpedero Marqués de Molins.—Devia tenir segons contracta un caminar máxim de 17 millas, y no 'n camina mes que cinch. Continuament se li han de fer reparacions. Sigué admés sense las condicions necessarias. Se diu entre 'ls marinos que aqueix barco es ferro vell.

Torpeder Galicia.—Casi germá del *Marqués de Molins*.

Torpeder Filipinas.—Objecte de reparacions continuas, costaria molt menos si haguessin de ferlo nou.

Conde de Venadito.—Quatre mesos fa que l'están arreglant a la Habana. Ni que hagués agafat el vómit y hagués recaygut. S'ignora quan será donat d'alta pera prestar servey.

Infanta Isabel.—Li está passant dos quartos del mateix que al *Conde Venadito*.

Alfonso XII.—No pot sortir a la mar sense que tingui averia. Ara mateix hauria de anar a Cartagena y se li ha espatllat no se quin tubo. A la Maquinista terrestre y marítima li fan nou.

Cardenal Cisne os.—Set anys fá que 'l construeixen y no te encare montadas las máquinas. Es fácil que quan se li colokin, s'aclofará de vell.

Iepanto.—Sense fer... y sense diners per comensarlo.

Cataluña.—Tampoch s'ha comensat encare y ja no hi ha un céntim.

Pelayo.—Se li ha de cambiar l'artilleria, porque es un soldat tan fort, que 'l pes de las armas podrian ferli fer un cap-bussó com al *Reyna Regent* de trágica memoria. Es fill de Tolón y allá han hagut de portarlo per cambiarli las calderas.

Alfonso XIII.—Sembla que 'ls nostres marinos no s'atreveixen a fer las probas oficials de aquest barco, respecte del qual ha dit un periódich qu'es una cistella, puig fa aygua per tot arreu.

Quan lo periódich de Madrid passava aquest rosari de miserias, no s'havia intentat encare la fracassada botadura del *Princesa de Asturias*.

Desde avuy es precis afegirlo a la llista ab lo nom que li donan los treballadors del arsenal. Aquests, al veure'l encallat, li han tret de motiu *El Arrastrao*.

El *Arrastrao*, ab la popa a l'aygua y la proa enlayre, resistint ab tossuderia de aragonés tots los medis que s'emplean per llansarlo sobre 'l líquit element, es l'última proba que faltava pera coronar dignament aquest horrible Trafalgar sense gloria de la moderna marina nacional.

¡Bé se 'n han fet de probaturas per arrancarlo de la situació perillosa en que ha quedat!... Y totas inútils.

Sembla la imatge de nostra nació desventurada.

Lo barco a cada moment s'enfonza mes en lo fanch dels canyos de la Carraca. Espanya també, a cada instant mes enfonzada en lo llot de la immoralitat, lo despilfarro y 'l desenfreno. Tal barco per tal país. Tot encallat y tot perdut.

Perque després dels últims esforços practicats, ja no s'tracta ara de la botadura, sino del salvament de l'embarcació encallada... No sería extrany que la desfesina pera tornar-la a fer, y aixís al arsenal tindrian doble feyna y 'ls jornals y 'ls sous assegurats per durant una llarga temporada, qu'es a lo que 's tira.

Un telegrama de Cádiz dona una impressió rápida pero molt viva del aspecte de aquell conjunt de miserias y desastres.

«Al costat del *Princesa de Asturias*—diu—hi ha 'l casco inutilisat del un día famós sub-marí: mes enllanet la draga sumergida que se 'n va anar a pico y agrupantse ab aquests restos los inválits *Navarra y Aragón*. Tot plegat sembla 'l Panteón de l'Armada nacional.»

En vista de aquesta situació tan crítica, va cridar-se junta de generals de Marina, ó com si diguessim consulta de metjes. L'acte, en lloch de celebrarse al costat del pobre malalt, tingué efecte a Madrid en lo ministeri de Marina. La comoditat dels doctors primer que tot.

¿Y qué van dir los sabis? Senzillament, que la malaltia no es mortal, que 'l barco no ha sufert cap averia en la seva estructura, y que no hi ha motiu per alarmarse. ¿Y per qué 'ns hem de alarmar? Lo que passa avuy ab el *Princesa de Asturias* va passar a Italia ab los acorassats *Duilio y Dandolo* y a Inglaterra mateix ab los *Ramillies y Stric*.

Aixó es lo que diuhen ells, demostrant que qui no 's consola es perque no vol.

Los italians y 'ls inglesos, si es cert lo qu'ells suposan, degueren surtir de apuros, ó a lo menos aquells quatre barcos que citan, navegan perfectament. Ja veurém si passa lo mateix ab nostre *Arrastrao*.

De moment no s'ha de perdre de vista la tranquililitat del ministre de Marina. Aquesta es l'hora que encare no ha anat a Cádiz a presenciar aquest nou desastre, fruyt de la seva mala sombra. Se veu que no vol amohinar-se.

Y deixant al *Arrastrao* empantanegat en lo fanch, y a punt de perdre l'equilibri tombantse de costat, ell se 'n va a un balneari a xalarse regaladament ab sas ayguas salutíferas.

La Marina fa ayguas.

Y 'l ministre las pren.

P. K.

O ciutadà Lluís Prats y Bacil, mort a Gracia la setmana passada era un republicà dels antichs, dels bons, dels conseqüents, dels dignes. Havia prestat grans serveys a la causa democrática avants y després de la revolució: havia suferit persecucions y correput perills, sense entibiarse may ni la seva fé ni 'l seu entusiasme. Unia a una gran abnegació una

modestia exemplar.

Comandant de milicia, president del comité local é investit de càrrechs d'elecció popular, qu'en una ocasió li otorgá un contingent de 18,000 vots, al efectuar-se al any 73 la divisió del partit republicà 'l ciutadà Prats, plé de bon sentit, s'abstingué de seguir a cap de las fraccions resultants, ja que per ell lo més práctic era continuar sent republicà a secas. ¡Tothom ho hagués fet aixís y altre gall ens cantaria.

Ha mort pobre havent desempenyat ab exemplar honradés lo càrrech de Director del mercat de Isabel de la vehina vila. Ab aquest modest empleu quedaren recompensats los serveys de tan digne patriu, quan ja 'l pes de l'edat el feyan inhábil pel treball. Però 'l ciutadà Prats no l'acceptá sino ab una condició: la de no portar galons de cap classe. Aquest rasgo pinta 'ls seus sentiments y demostra la seva austeritat.

Un deber de justicia 'ns obliga a consignar que 'l coronel Sotomayor a qui s'atribuhían las graves manifestacions que posavan en perill l'honra militar del general Ochando, va telegrafiar desde Cuba, que no hi havia res de lo que 's deya per Espanya: que ni en Maceo va ferli fer proposicions de cap mena, ni 'l general Ochando va donarli ordres en lo sentit que s'indicava.

En honor del exercit espanyol, ens plau acullir aquestas manifestacions que posan terme a un assumpto enutjós y de mal género.

Si la campanya de 'n Weyler no dona resultats, en Cánovas ja s'ho té pensat. Perque ell pensa en tot lo que pot succehir.

Fracassada la gestió del actual governador de Cuba, se 'n nomenarà un altre per sustituhirlo. Pero ¿qui será aquest altre?

D. Antón ho ha dit ben clar; *el que designi l'opinió pública*.

Ja venhen si s'ha tornat democrata, 'l jefe del partit conservador!...

Pero ara 'm recordo que 'l opinió pública té 'l dret de designar als seus representants en Cortes, porque aquests

legislin y sostinguin als governs que mereixin la seva confiança.

Y no obstant, las trampas gubernamentals inutilizan los legítims esforços y 'ls drets sagrats de l'opinió pública. A l'opinió pública qu' en las funcions electorals hauria de tenirla per tot, no se la té per res enterament.

Pero arriba una hora de perill y de compromís, en que fracassen no sols los generals en campanya, sino 'ls governants que 'ls han nombrat, y llavoras es quan se recordan de l'opinió pública 'ls mateixos que l'han sempre escarnida y vilipendiada.

Y tot per aguantarse un dia mes dalt del candelero!... Pero insensats! ¿com voléu fer servir a la opinió pública de para-catidas si aquest aparato de salvament v saltres vareu ser los primers de destruhirlo?

Al últim D. Antón ha fet un punt d'home. Los juhéus estrangers que havian de pendre part en l'empréstit dels mil milions, tractavan d'endogalar a la nació, imposantli condicions tan onerosas y depressivas, que l'amo de l'auca, va exclamar:

—¿Qué 's figuran que l'Espanya se troba al mateix nivell de Turquia ó de la Grecia, y altres pobles arruinats?

Y ab aquest apóstrofe viril ha deixat als juhéus... —¿Ab un pam de nas?—preguntarán vostés. Sí, senyors: ab un pam de nas; pero ab un pam de nas arremengat de tant riure.

D. Antón se queda ab la satisfacció de haver pronunciat una frase tan impregnada de patriótic orgull. Pero 'ls juhéus que no s'amohinan per frasses més ó menos groixudas, se quedan ab lo goig de tancar la caixa, esperant l' hora de que 'ls vagin a trobar de nou per mostrarse encare mes exigents.

Ja saben ells que si no está Espanya encare al nivell de Grecia y Turquia, hi arribará molt facilment, sempre que D. Antón continúhi empenyat en aplanarla.

Alló del Ajuntament de Madrid no va ser res: la proba es que van sortir absolts en Bosch y Fusteguerras y 'ls regidors empaperats.

Tampoch van ser res las denuncias del Marqués de Cabriñana, y ho demostra que també ell ha lograt l'absolució, en las querellas de calumnia que se li havian entaulat.

A Madrid no ha passat res enterament. Los regidors poden tornar al Consistori y l' marqués a casa seva. La causa de la moralitat está salvada... y qui no li agradi qu'emigri.

CARTAS DE FORA.—Arenys de Munt.—Lo vicari d'aquesta vila es un excelent cassador de conills y perdius, y casi diré també que de noyas, puig es tant lo que ja las té dominadas que son moltas las que per poca cosa fan la prometenca dels set dissaptes, que consisteix en anar a confessar altres tants dias seguits. A mes, contribueixen a una suscripció oberta entre ellas pera recullir diners per ell, puig las hi fa creure que conta ab pochis medis pera viure (y aixó qu'está gras com un yankee) obsequiantlas en cambi ab poesias curtas y bunyols y conversas llargas y amistosas.—S'ha donat el cas de que si alguna noya tarda massa dias en confessarse, ell li diu:—Y donchs Fulana (perque sab el nom de totas) feya dias que no t'havia vist per aquí, ó ¿cómo es que no m'vens a veure tan sovint ara? y altres cosetas gens propias del cárrech que desempeña. Com la majoria de aquestas noyas tenen relacions ab joves d'aquí, que son molt nets de clatell, aquestas ja las comensan a apartarlas de las grapas de mossen Salvador, fentlashi creure que també salvarán l'ánima sense necessitat d' escoltar los seus consells ó lo que siguin.

Benisanet.—Al nostre corresponsal D. Batista Rofin després d'haverli faltat dos paquets de CAMPANAS durant lo mes d'Agost, n'hi han faltat altres dos durant lo present mes de Octubre. De la nostra administració surten puntualment. ¿Ahont se perden? Cridém l'atenció del Sr. Jefe de Correus sobre aquest abús que tant ens perjudica a nosaltres y als lectors de nostre periódich en aquella localitat.

Moncada.—Per anar a veure las festas de la Pilarica, lo diumenge passat el nostre vicari digué la primera missa y deixá al rector sol. Quan va ser l' hora de dir la segona, lo rector va fer la feyna sense cansars'hi gayre, y com sembla que no podia aguantarse en dejú fins a l'altra, va esmorzar, y quan arribá l' hora de celebrar l'última missa de costum, digué al auditori que s' trobava a l' iglesia que 'ls la quedava a deure, donant per excusa que no hi havia vi a las canadellas.—¡Ditxosos los que poden veremar en las vinyas del Senyor, sense pendres el treball de cultivarlas!

L' AMO ES FORA

—¿No podríam veure a en Cánovas? Li voldríam declarar que tot aixó de Manila no 'ns sembla gens natural. Necessitém ferli entendre que en el tinglado d' allá hi trobém bastan'as sombras y no gayre claretat. Diguin: ¿se l'podria veure, siquiera fos un instant? —No es a casa; es a Toledo, la terra del massapá.

—Desitjém parlar ab el Mónstruo, per dirli lo que fa al cas, sobre 'ls tremensos abusos que allá al poble hem d'aguantar. Lo repugnant caciquisme s'hi ha tant y tant arrelat, que ó don Antón ens l'arrenca, ó ningú l'arrencará. ¿Volen passarli recado, per parlarli sols mitj quart? —No es possible; es a Toledo, la terra del massapá.

—Buenas.—¿Qué se 'ls oferia? —Veniam a visitar al ilustre senyor Cánovas, per dirli quatre vritats respecte a la extranya fiema ab que deixa organizar las collas de llops del héroe del as d'oros de Milán. Avisinlo ben de pressa, porque aixó es de gravedad. —Perdonin; es a Toledo, la terra del massapá.

—Don Antón que surti al acte. —¿Per qué?—Perque 'ns donará noticias d'aquest empréstit que a lo que 's veu no 's fa may. ¿Qu' es que 'ls estrangers s' arrossan? ¿Qu' es que 'ls banquers han trobat, que deixar diners a Espanya es un xich dur de pelar? En Cánovas podrá dirnos, fil per randa lo que sab... —Caramba!... Es qu' es a Toledo, la terra del massapá.

—¿Qué no hi es?—¿A qui demanan? —A don Antón. Aquest ball de l'insurrecció de Cuba comensa a ser massa llarch. ¿Per que no hi dona una empenca y l'acaba d'un plegat, sense anarsen per las blancas y sense titubejar? Diguin, diguinli que surti, que li hem de parlar molt clar. —Es que ha anat fins a Toledo, la terra del massapá.

—Verje santa de la Empenca! ¡Don Antón, corrent, volant!... —¿Per qué l' volen?—Perque sapiga que fa temps qu' hem reparat que l'carro de la Marina volca casi a cada pas, y com que aixó 'ns costa quartos, no ho volém ja tolerar. Corrin, eridino, qu' es cosa d'urgencia molt apremiant. —Caballment es a Toledo, la terra del massapá!...

—¿Per amor de Deu no 's torbin! Vinguin a dá un cop de má a la miseria que reyna aquí, allá y per totas parts. Agotat l'últim cartutxo, hi ha pobles a centenars, que no sabent hont donarla, están morintse de fam. —¿Gana a E-panya? ¡Es impossible! ¡Aixó ha de sé equivocat! ¡Si ara l' mónstruo es a Toledo, la terra del massapá!

C. GUMÁ.

CAUSA Y SENTENCIA

D' UN MINISTRE DE MARINA D' UNA NACIÓ QUE NO TE BARCOS

o acusat s' assentá en lo banquet ab lo mateix posat que si anés a una boda, y l' President del tribunal doná comensament al acte. —S' obra l'judici. Que s' aixequi l' acusat. —L' home va alsarse somrient, contentant de corrido y sense entrabamarse a las preguntas de costum. Cóm se diu, quina edat té, estat, ofici... Al arribar a aquest punt, va ocorre un petit incident. —¿La seva professió es...—li preguntá l' president ab una mica de sorna. —Marino. —Tot lo públich va posarse a riure. —¿Al servey de qui? —De la monarquia, de la república, del gall de la Passió, de la huférana de Bruselas... del primer que 's presentí. Rialla general. —¿Ordre!—digué l' president, dirigintse al públich:—aixó no son cosas de riure. Mes aviat haurian de plorar. Y girantse a la esquerra de la sala, va dir ab ven solemne: —Té la paraula l' acusador. Lo fiscal entrá desseguida en materia.

—L' individuo que avuy tan merescudament ocupa aquest banquet es una calamitat de las més terribles que poden caure sobre una nació.

Fa ja Deu sab quants anys que maneja al seu capritxo 'ls nostres assumptos de marina sense que per la nostra part se li hagi oposat la mes minima traba.

¿Vols diners? Té—li hem dit. ¿Vols fer un barco d' aquesta especie? Féslo. ¿Vols servirte dels nostres astillers? Servéixten. ¿Vols anar al extranjer? Véshi.

La nostra bossa sempre oberta, la voluntat sempre propicia, l' home ha fet materialment lo que li ha dat la gana.

Ha disposat dels quartos que ha volgut, ha tingut el temps que ha necessitat, s' ha combinat a la mida del seu gust totas las cosas, y no obstant ¿qué ha succehit?... Que gracias al seu talent, a la seva previsió, a la seva profunda sabiduría ens trobém que no tenim marina, ni tenim quartos, ni 'ns podém imaginar per ahont se 'n ha anat.

Un dia 'ns naufraga un barco non de trinca, com qui diu al menjador mateix de casa nostra.

Un altre dia un crucero que emprén el primer viatge, se 'n ha d' entornar ab l'hélice entre camas perque al sortir del port se li romp una biela, se li abonyega l' casco y se li reventa un tubo de la máquina.

Mes tart mana construhir un acorassat, y al realisar las probas, s' averigna que no serveix.

Finalment, ara anavam a tirar al aygua un altre barco que val una pila de milions de pessetas—y si no 'ls val, els costa—y al portarlo del astiller al mar, ens cau, se 'ns trenca y 'ns queda inútil.

¿Poden quedar impunes los actes d' un marino d' aquest género, que no toca res que no espatlli, ni intervén cap assumpto que no acaba com el rosari de l' Aurora?

Lo fiscal callá y l' President tombantse a la esquerra, digué ab molta cortesia:

—Té la paraula l' defensor. Ningú 's ve moure. —Té la paraula l' defensor—torná a di l' President.

Lo mateix silenci. —¿Qué vol dir aixó?—preguntá llavors:—¿qué un ministre d' aquest calibre no té defensa possible?

Un aplauso general del públich acullí aquestas paraulas del President. L' acusat s' alsá y exclamá ab molta frescura: —Si l' tribunal vol, em defensaré jo mateix...

—Es casi bé l' única manera de véures defensat. Parli y si-gui breu.

L' acusat probá de rebatre un per un tots els cárrechs que contra ell s' havian acumulat. Tot lo que 's deya era una calumnia. Ell no tenia culpa de res. Aquell barco que havia naufragat, havia sigut per torpesa del capitá; aquella ruptura de máquina era cosa de la fundició; la... Vaja; ell era un sant, un ángel, un verdader geni maritim.

—¿Y del fracás del barco d' ara?—observá l' President.—¿qué me 'n diu?

—No es tal fracás: se tracta únicament d' unas quantas planxas...

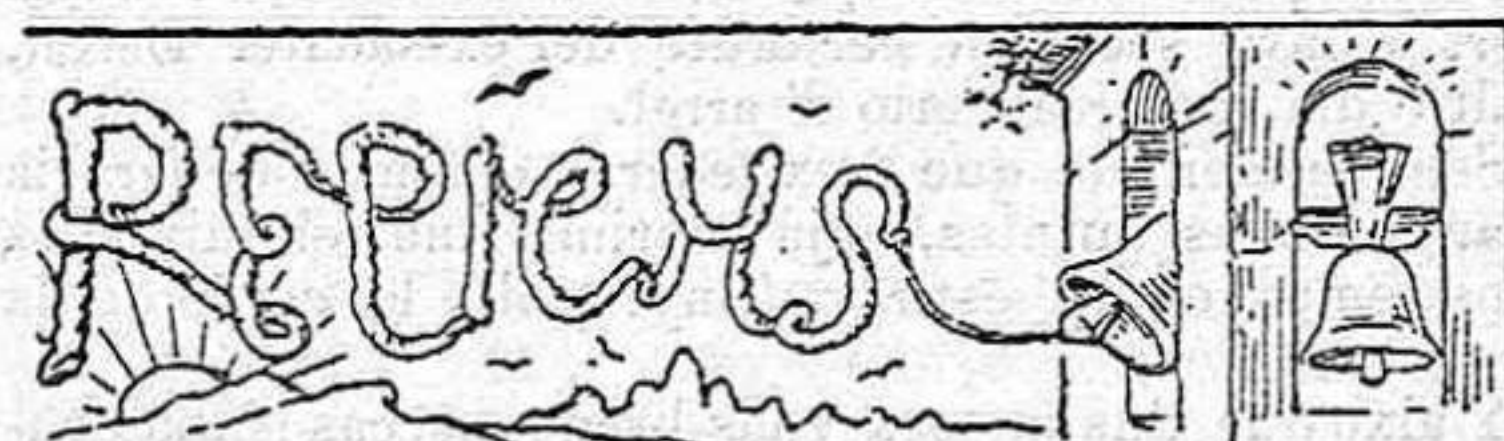
—¡Just! Y com vosté n' ha fet ja tantas, no li vé d' unas quantas planxas més ó menos...

Agotada la materia y fet lo resúm del judici pel President, lo tribunal se retirá a deliberar y tras brevissima discussió condemná al acusat per inepte, pastelero y altres cosas parecidas, a no poguer fer mes de marino y a haver de passejarse pels carrers ab tres carbassas.

Y cumplint la sentencia, aquí tenen vostés que l' pobre ex-marino va rondant per aquestos móns de Deu ab dugas carbassas lligadas...

—¿Dugas? —Sí; y la qu' ell porta en compte de cap, tres.

FANTÁSTICH.

EMBLA que hi ha l' idea de cambiar lo nom de dos pobles de la provincia de Barcelona.

Si l' projecte prospera, Sardanyla s' dirá Planas. Y Ripollet se dirá Casals.

Aixís quan los trens s' aturin en aquella estació, los empleats cridarán:

—Planas y Casals, cinco minutos!

Ab lo qual quedará perpetuada eternament la memoria del insigne Pantorrillas barceloní.

Luna Novicio, aquell pintor filipino que tantas atencions havia rebut en la Península; l' autor del quadro *Spoliarium* adquirit a un preu considerable per la Diputació de Barcelona; l' artista que no podia tenir cap queixa d' Espanya, ni dels espanyols... ha resultat ser un dels separatistas mes enfutismats.

Podrá valer molt com a pintor; pero com a home, la seva conducta ne té dibuix.

S' assegura que a Santiago de Compostela s' han presentat alguns agents del Terso que s' dedican a encalabrinar gallegos, compromententlos a pendre part en un alsament.

Lo que passa allá a Galicia ¿Qué 'ls hi sembla? ¿Té malicia? Y de aquest govern la nyonya ¿Qué 'ls hi sembla? ¿Té vergonya?

ASPIRACIO NACIONAL

Una bona BOTADURA

L' arbre de la llibertat que en lo període revolucionari va ser plantat a la Plassa del Sol de Gracia s' havia mort, estava sech... y per ordre del ex-sabater Derch, l' altre dia van arrancar-lo d' arrel.

Sembla mentida que l' ex-federal defensor de Gracia quan lo de las quintas, haja suprimit una reliquia dels bons temps en qu' estirava l' nyinyol y la corda de la campana.

Y això que fins la soca y las branques secas podían encare utilitzar-se y adquirir apariencias de vivas. Bastava plantar al peu del arbre mort una *enredadera*, ó millor encare una *carbassera* que s' hi hauria anat enroscant.

Y de llevors de *carbassa* no n' hi haurian faltat al arcaldé Derch: en últim extrém el seu adorat Borbón y Castellví se las hauria tretas del cap.

En Sagasta se n' ha anat a pendre 'ls banys de *Fortuna*.

Crech que ha obrat molt santament, dat lo molt temps que no pren mes que 'ls de *Desgracia*.

Los banys, de totas maneras, tenen de anarli bé, sobre tot si s' mulla 'l cap.

Ab lo cap mullat ¿saben qué succehirá?

Que no se li coneixerá 'l tupé.

Quan tothom se figurava que D. Anton se'n aniria al Escorial a passar alguns dias, per ensumar la farum de frare y meditar sobre 'ls neguitosos últims dias de Felip II, resulta que de rigurós incógnit se'n ha anat a Toledo.

¡Nada menos que a Toledo!...

La terra de las anguillas de massapá.

Tal vegada algun confiter l' ha contractat per enmotllarlo y sustituhir las clásicas capsas de anguillas ab capsas de mónstruos.

En tot cas aquesta será l' única manera de que 'ls espanyols *puguin tragarlo*.

Lo dia 10 de Octubre va surtir de la presó 'l director de *La Justicia*.

Y 'l mateix dia va entrarhi 'l director de *El País*. Aixís, aixís es com s' ha de fer.

Sobre tot que 'l calabosso no s' refredi, perque 'ls que hi vagin entrant podrian costiparse.

Llegeixo:

«S' ha dit que un elevat personatge que molt podria ser lo Sr. Romero Robledo, ha rebut una carta de un nebot seu que s' troba a Manila, participantli qu' en la campinya del Arxipiélach s' havian juramentat 500,000 insurrectes per assassinar als espanyols.

No mes que 500,000.

Ja s' coneix que aquest nebot deu ser andalús...

Com el seu oncle!

¡Pobre Orfeo catalá!

Ab tot l' entusiasme artístich de qu' es capás va posarse a las ordres del Apostolat de l' Oració, anant a Montserrat a fer lluhir ab sos cants la inauguració del monument del quint misteri de dolor.

¡De dolor havia de ser el tal misteri!... De dolor per l' Orfeo.

Perque la majoria dels coristas van trobar-se sense aposento, ni saber ahont passar la nit. Y 'ls apóstols de l' oració, a pesar de gosar de las ventatjas de tenir un bon tou de llana mes que suficient per resguardarlos de la intemperie, en lloch de sacrificarse pels artistes, van ficarse al llit encomanantse a Deu y dihent:—Qui tingui mals-de-cap que se 'ls passi.

Resultat de aquest rasgo d' egoisme católich: que molts dels coristas van tornar de Montserrat costipats, ronchs, tussint y sense veu.

Y ja veuran com l' Apostolat de l' oració no será capás de pagarlos ni una trista paperina de bolas de goma, ni una mala capsa de pastillas del Doctor Andreu.

Mentres celebrava una novena, va caure un llamp en una iglesia de Santander... y 'ls devots ¡camas ajudeume!... varen dispersarse.

Vaya quíns devots mes cómodos y amichs de salvar la pell!...

¡Y vaya un modo de rebre avisos baixats del cel!...

QUENTO

Un comerciant poch escrupulós, després de mil gatuperis vá declararse en quiebra.

Un company seu li deya:

—Desventurat!... ¿Y qué 'ls hi dirás als teus acreedors quan els trobis pel carrer?

—No 'ls trobaré pas may.

—¿Y si 'ls trobas?

—Impossible: ells anirán a peu, y jo en cotxe.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Re-ca-re-do.*
- 2.ª ENDAVINALLA.—*L' aygua corrent.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Aurelio.*
- 4.ª CADENA DE PUNTS.—*C A P*

A C A
P A U L A
L O S
A S T R E
R A L
E L I S A
S O L
A L A

- 5.ª GEOGLÍFICH COMPRIMIT.—*Pres.*

Han endevinat las 5 solucions los ciudatans A. Borrego, Un Desmenjat y Pau Patricons: n' ha endavinadas 4 Un Carranco 3, P. J. Bertrán y Xinxonet; 2, Un Ermitá; y 1 no mes: Cofís, Mofís, Gifís.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans B. Nani, Un del Egreense, Esparterito, M. Manene, J. Aubert M., Amich dels aucells, ¿Mo fa per casa?, Manel Fonsé, F. Riera y P., M. Carranca, Baltasar Carreras, M. S. de l' Orta, Front de gall, Un Cotillaire, N. Morat Duna, F. Fargas, Americano pobre, Cintet Brun, Garibaldi, C. del Arrós, Arcadi Priu, Caracolillo y Pallasso dels Aprentants:—*Lo que envian aquesta setmana no fa per casa.*

Ciudadans Paganell, Pep Trenyina, M. Fernández, Just Jeremias, Antonet del Vendrell, J. Sanmarti, Ricart Pujol, Un Ganxo, R. Pallejá V., Espanta-moscas vilanovi, Fidel Delfi, Arrossaire vilafraquí, Manel Rondina, B. Leugim, Escola vilafraquí, Tap de suro vilafraquí, J. Pedrius, F. Aber y Coll, Joan Vilargunté, y Mariano R. y S.:—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá A. F. (Calonge): Lo fet del enterro no té cap importancia: respecte a lo demás preferirém noticias concretas a apreciacions.—*Surienti: Lo pensament que informa la composició es molt gastat.—J. Pujadas Truch: Aprofitarém alguns pensaments. Respecte a lo altre, tindrem present al rata literari.—General Ginesta: Mirarem de aprofitar los versos.—F. Tiana: La composició resulta bastant enfarfagada.—M. Puch y G.: Los dibuxos no son aprofitables.—R. Camins: Los de voste s' van r-bré y procurarem utilitzarlos.—Félix Cana: Las rimas son molt forçadas.—El Moro y la Peitta: Es flux. Feligrés escandalisat: Seria precís que sapiguessém ahont viu y si voste esta disposat a respondre de las conseqüencias a que pugui donarlluch la publicació de la noticia.—F. Gisa: Mirarém de aprofitarho.—E. Costa: No 'ns fa 'l pes.—Ramonet R. Rebuda la seva. Prendém nota de lo que 'ns manifesta.—J. Casanovas V.: Las dos composicions estan plenas de ripis.—Lluís G. Salvador: Vabé.—Quimet: Idem.—Simon de Mantua: girarém de aprofitarne alguna.—Un Metje: Tindrém en compte la seva observació.—A. Llimoner: Gracias per l' envió. Pero ¿per qué no cambia 'l títul? En lo nostre concepte no 'ls hi escau a unas poesias que no tenen res de bojerias.—E. Amatller: Ara va millor.*

ANTONI LOPEZ, editor.—*Rambla del Mitj, 20*

A. López Robert, impresor.—*Asalto, 63.—Barcelona.*